№ 24 იანვარი 31, ოთხშაბათი 1890 იანვარი ოთხშაბათი № 24

გაზეთი ღირს

თვეს	მან.	კ.	თვეს	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	9	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

ივერია

გაზეთის დასაკვეთად და კერძო განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიმართონ: თბილისს რუდენკინის ქუჩაში, აფაქლის შუა, ი. ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ, თავ. გრუზინსკის სახლში. წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების კანცელარიას სასაბეჭდ-ახსნაო ბანკის სახლეულში სასნელის ქუჩაზედ.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივ სტრიქონი რვა კაპეიკი.

1877—1890 საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი 1877—1890

„ივერია“

გამოვა 1890 წელსაც იმავე პროგრამით, როგორც აქამდე.

ვისაც ჰსურს დაიკვეთოს გაზეთი 1890 წლისათვის, მივმართოს:

ტფილისში: ა) თითონ რედაქციას, ნიკოლოზოს ქუჩაზედ, ვარანცოვის ძეგლს პირდაპირ, თ. გრუზინსკისეულს სახლებში, № 21; ბ) „ქართველთა შორის წერა კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ კანცელარიას, სასახლის ქუჩაზედ, თავად-აზნაურთა საადგილ-მამულო ბანკის ტარიანის გალერეაში.

ტფილისს გარეშე მცხოვრებთა უნდა დაიბარონ გაზეთი შემდეგის აღრესით:

Въ Тифлисъ. Въ редакцію газеты „ИВЕРІЯ“.

რედაქცია ამისთანაკე აცნობებს, რომ იგი გაზეთის გაგზავნის გამო ფასუნის მეტად იზრუნებ მარტო იმ სულის მოიწერთა წინაშე, ვინც გაზეთის დაკვეთისთვის შესახებ ფულს პირდაპირ რედაქციაში და ან „წერა კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ კანცელარიაში წარმოადგენს, ისე გამოგზავნის. გაზეთ ს ფასი დაბეჭდილია გაზეთის სათაურშივე, ხოლო სრული პროგრამი გაზეთის დაკვეთისა გამოცხადებულია უკანასკნელს გვერდზედ.

გაპოვიდა და ისყიდება

მხოლოდ „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ წიგნის მაღაზიაში ახალი წიგნი:

გორკილი

დრამა ოთხს მოქმედებად

თხზულება

ა. ი. სუმბათაშვილისა

თარგმანი ა. ვ. ანსიფეროვისა

დრამას წინ უძღვის მთარგმნელის წინასიტყვაობა, რომელშიც მოთავსებულია ბიოგრაფიათა თ. სუმბათაშვილის პიესების შესახებ და მოთხრობილია ავტორის მცირე ბიოგრაფია.

ფასი 40 კაპ.

ტფილისი, 30 იანვარი

ჩვენ ამას წინად გერმანიის იმპერატორის უკანასკნელს ბძანებას მუშა-ხალხის შესახებ მ ვაკვიდეთ ყურადღება. მკითხველისა და სასურველია გამოვარკვიოთ—რა წყენა ვილის პატრონი უნდა იყოს იმ-

ფელეტონი

გუთნის დედა

გუთნის დედა ვარ, მუდამ ეზნაე,
ძილი არ მომდის თვალზედა;
ერთის ხელითა რომ ეთესვე,
მეორე მაძეს ხმალზედა.
ნისლასთან ერთად ულელს ვწევე,
ქედსა სპრის, დადის ძალზედა...
ვერ იქნა, ფეხზედ ვერ დადექ
ვალი დამეღო ვალზედა!

ბევრჯელ შავები ულელში,
გავწიე ძალი-ძალ ზედა;
ვერ იქნა, ვერ-კი! შეეგდე
გუთანი თავის კვალზედა!

ხან სახნისს ლოდი შემოხვდის,
ხან საკვეთს მუხის ძირია;
ქეშა და ლამი უჯიშო
ყოველ ნაბიჯზედ ჰხირავ;
ებრძი და ჰხედავ, ქვითკირობს
სამყაროს *) ზედა-პირია...
თუ ნიადაგი არ არის
ხენა-თესვა გასაჭირია!

მინც კი ვებმი ულელში
და მას ვწევ ძალი ძალზედა,
თუმც ვერ შეეგდე აქამდის
გუთანი თავის კვალზედა!

მაგრამ ესთქვი: მთვარე იქ უნდა,
სადაც-კი ღამე ბნელია;
ცეცხლისა შემოკეთება,
თუ კაცის გრძნობა ნელია;
ჭაპნის დაბაგრა ხართაგან,
თუ მაწა ასახვნელია,
და იქვე ჩაბმა ეაქაცთა,
სადაც-კი უფრო ძნელია!

მეც ამად ვებმი ულელში
დღემდის ვწევე ძალი-ძალზედა,
ეფუქრობ ოდესმე შეეგდეს
გუთანსა თავის კვალზედა.

ამადეე ებმის, მიიბრძვის,
მეზესსა სცემს მიწას წიქარა;
ჰხნავს და ნაკვალზედ ანრდება
მშრომელის კაცის მუქარა...
ზედა სწერია: „ის შერცხეულ,
ვინც მოტყდა, მოიშაქარა!..
ვინც სთქვა: სამყაროს ვერ აეტყნთ,
მანცა როსკიპად მიჰქარა!..“

სწორედ ღირს ულელად შეეება,
გავწიო ძალი-ძალზედა;
დღეს, თუ ხვალ უნდა შეეარდეს
გუთანი თავის კვალზედ!

სამყაროს ასტეხს, ვინც-კი მას
მსახურობს სრულის ნდომითა;
ვასაც სწამს შრომის სიფიდე,
რომ იგი განგებამ იმის აკსა და კარგს. ამისათვის, როცა 1880 წელს სამსახურიდამ გადადგა ვაშრომის საქმეთა მინისტრი ჰოფფმანი, რომელიც უფრო მომხრე იყო ფრიდენტერიბისა და უარიბდა თ. ბისმარკის პროტექციონიზმს, თ. ბისმარკმა თვით დაიშერა ვაშრომის საქმეთა მინისტრობა და პროტექციონიული პოლიტიკა გაძლიერა გერმანიაში: ასწია ბაჟი პურისა და ყოველ გვარ საქონლისა, რომელიც გარედამ შეჰქონდათ გერმანიაში და რომელიც უშირველესს საშროოებას ცხოვრებისას შეადგენს. ამას მოჰყვა გაძვირება ყოველ ამისთანა საქონლისა და ეს სიძვირე ყველაზე უფრესად ეხებოდა ბატონ-ყმეს. გაჩნდა ამ დარიბსა და მუშა-ხალხში დიდი რევოლი და დრტვინვა, რადგანაც დარიბთა შემძლებელობა სყიდვისა და მუშა-ხალხის ფდიერი ფასი იგივე დარჩა და მათთვის საჭირო სასყიდელმა-კი ფასი იმატა.

ამისთანა მდგომარეობამ საქმისამ ხელი შეუწყო ერთ გვარს დასს, რომელსაც „სოციალ დემოკრატია“ დასი ჰქვიან და რომელიც იდგვის, რომ მუშა-ხალხს შემწეობა დაიხსნან. ამ „სოციალ-დემოკრატებმა“ მუშა-ხალხისა და დარიბთა რევოლი ხელი ჩაავლეს და საცა შემოხვევა ჰქონდათ, არც სიტყვას, არც რჩევასა და არც გარჯას არა ჭაზარობდენენ, რომ თავიანთ მოძღვრებისაგენ გადმოეცნიერთ უკვე მომდურავი ხალხი. ამაში—ცოტად თუ ბევრად—გაიმარჯვეს. თ. ბისმარკმა ჭნახა, რომ „სოციალ-დემოკრატებმა“ მომხრეობა ემატებოდა ხალხში და რეიხსტაგში სარჩიელი შეიტანა, რომელის ძალითაც უნდა შეეუთულიყო „სოციალ-დემოკრატების“ მოძღვრების გავრცელება სიტყვითა, წერითა, თუ მოქმედებით. ასე თუ ისე „სოციალ-დემოკრატების“ შეხუთვაზე ყოველდ შემძლებელმა ბისმარკმა დაიყოლია პარლამენტი გერმანიისა დიდ და გაცხარებულ ბაასს შემდეგ, მხოლოდ იმ პირობით, რომ ეს განაჩენი პარლამენტისა სამუდამო კანონად არ შეიქმნას, არამედ ვადა დადგოს. წელსაც თ. ბისმარკმა ხელ ახლად შეატანინა პარლამენტში სარჩიელი ისევ „სოციალ-დემოკრატების“ წინააღმდეგ და განსხვავება უწინდელ სარჩიელისაგან მარტო ის იყო, რომ ამ ნანად სამინისტრო სხვათა შორის ითხოვდა ნება მისცემოდა ადმინისტრაციას გაეძა ქვეყნიდამ ის „სოციალ-დემოკრატი“, რომელსაც მავნებელ კაცად მიიჩნევდა ვამოუკითხავად და გამოუძიებლად. პარლამენტმა ამაზე დიდი უარი უთხრა სამინისტროს და ამას მოჰყვა თვით პარლამენტის დათხოვნაცა და ახალის არჩევანების დანიშვნა.

ამ სახით, თ. ბისმარკი მუშა-ხალხის, რომ ვაშრომის საქმე თვით იგდო ხელში, როგორც ვაშრომის საქმეთა მინისტრმა, მერე იმით, რომ თავის მორჩილ პარლამენტს რამოაერთვა ნება შეეხუთოს „სოციალ-დემოკრატების“ მოქმედება. ეს ასე იყო წარეკანდელ წლამდე. წელს-კი სულ სხვა ამბავი მოხდა. ჯერ ისა, რომ ვაშრომის საქმეთა მინისტრობაზე ხელი აადებინეს კანცლერს და ადგეს იმპერატორის ბძანებაი. სხვა კაცი დანიშნა ამ ადგილზე. ესაც უნდა ვიცოდეთ, რომ ვაშრომის საქმეთა სამინისტროო გერმანიაში განაგებს სხვათა შორის მუშა-ხალხის აკსა და კარგს. ამ ახალ მინისტრის დანიშვნამ, იქ, ს

ურჩობას არ გაუწევენო და ჩვენი სარჩიელი, თქვენის სიტყვის ზნეობურ ზედ-მოქმედებით, მიდებულ იქმნება პარლამენტისაგანაო. ეს იყარა თურმე იმპერატორმა ვილ-ჰელმმა და ერთის სიტყვითაც არ შეეხო სოციალ-დემოკრატებს. ესეც უმნიშვნელო არ არის, რომ პარლამენტმა უარი სთქვა თუ არა ხელენებულ სარჩიელის გამო, იმავე დროს თ. ბისმარკს ჩამოერთვა ვაშრობის საქმეთა მინისტრობა და სულ სხვა ცალკე კაცს ჩაჭბარდა.

ნუ თუ ყოველ აქედამ არა სჩანს,— საით მიუწევს გული იმპერატორს ვილ-ჰელმს მუშა-ხალხის საქმეში, რომელიც ასე თამამად და გაბედულად აიღო და მთელის ევროპის საქმედ გახადა. არ ვიცით, დრო და ცამი რას იტყვა-ს, და თუ ამ დღევანდელ ნიშნებსა და მაგალითებს დავაკვირდით და მათს მნიშვნელობას დავჯერდით, ჯერ იმის მეტი არა ითქმის რა, რომ ეს ახალგაზდა იმპერატორი გერმანიისა რადსაც ახალს რასმე ამბობს მუშა-ხალხის საოხად და საშველად. გარდა ამისა არც ის არის უკურადღებოდ დასატოვებელი, რომ იმპერატორმა არ იკადრა და არ ჩაერია „სოციალ-დემოკრატების“ წინააღმდეგს საქმეში დ ამით თითქო სთქვა, რომ ამ დასსაკ ისე უნდა უკურომს კაცმა, როგორც სხვა დასს, ქვეყნის ტკივილის ასე თუ ისე გამომქმელს და, მაშასადამე, ანგარიშ გასაწეველსა და ანგარიშში მისაღებს. ჩვენის ფიქრით, ეს დიდი საქმეა და კაცმა რა უნდა ადნიშნოს ხოდემე ქვეყანაზე, თუ არ დიდი საქმე, შეადგენთ ნ ყოფიერი, ნამეტნავად მაშინ, რომ [illegible] ბრალ [illegible] ბ გუნსპერგმა ერთმანეთს ამდენი ჯანდრაკი მოუგეს და პაშინომ გიდევ ენიულზე წრიალეთ სიარულში ყველას აჯობა.

ახალი ამბავი

*** 9 თებერვალს „ტფილისის კრუჟოკში“ დანიშნულია ბალი „ნადეჟდის თავ. შესაფარისა“ და ნავთლუხში დაარსებულის სამადლო სახლის სასარგებლოდ.

*** ჩვენ შეეტყეთო, რომ „დედათა მომავალ სკოლის“ სასარგებლოდ 1,100 მან. შემოიდა იმ წარმოდგენიდამ, რომელიც საზოფულო თეატრში იქმნა გამართული 26 იანვარს. წმინდა შემოსავალი დარჩა 700 მან.

*** ხუთშაბათს, 1 თებერვალს, საღამოს 7½ საათზე დანიშნულია მოიარეგრა კიევა კაეკასიის სამკურნალო საზოგადოებისა. მორიგ საქმეთა გარდა საზოგადოება მოისმენს მოხსენებას სკლოტ ოვსკისას: «უმთავრესნი ნაკლულ ლევანებანი კისლოვოდსკის მადნის წყლებისა», და შურიგინისას: თითნეთის ბანაკი 1887—1889 წწ. (სანატარული თვისება და ეითარება ადგილისა).

*** კვირას, ამ თთეის 28, საქართველოს ეგზარხოსს მაღალ ყოველად უსამღვდელოესს პალადისთან მისალოცავად სხვათა შორის ბრძანდებოდნენ კორპუსის უფროსი გენერალ-ლეიტენანტი თავ. ჭავჭავაძე, გენერალ-ადიუტანტი თავ. გ. დადიანი, გენერალ-ლეიტენანტი ბეკლემიშევი, ტფილისის გუბერნატორი თავ. გ. დ. შერვაშიძე, კაეკასიის მთავარ-მართველის კანცელარიის დირექტორი პოლკოვნიკი შატილოვი და მრავალნი სხვანი, რომელნიც მის მაღალ ყოველად უსამღვდელოესობამ ავადმყოფობისა გამო ვერ ინახულა. კაეკასიაში ქრისტიანობის გამავრცელებელ საზოგადოების წევრის პოლკოვნიკის კომაროვისა და იოანე ღვთის-მეტყველის ეაეკლესიო სკოლის საბჭოს თავმჯდომარის სტატსკ სოვეტნიკის გ. ა. ყოველად უსამღვდელოესობამ ინება და ინახულა.

*** ორშაბათს, ამ თთეის 29, პოლიციის მეხუთე განყოფილებიდან სასამართლოს მეორე განყოფილებაში ბ-ნ ალინკოსთან გამოგზავნილ იქმნა ოქმი. ამ ოქმით პოლიცია უჩიოდა ნიკო მატინოვსა თა დათიკო ბერიეეს, რომ იმათ ანნა პორფენტიევისაგან ეყიღნათ ორი ძროხა, რომელთაგან ერთი ავადმყოფი ყოფილა საქონლის ციხით და მეორე კი მკედარი. მკედარს ძროხაში ყასბებს მარტო ტყავის ფასი მიუციათ, მაგრამ ეს ხორცი გამოუკიდნიათ და რამდენიმე გირვანქა კიდეც გაუყიდნიათ. ეს ამბავი გაუგია თუ არა პოლიციას, მაშინვე მიუწვეევია ექიმი ეართანოვ. ექიმს გამოუცხადებია პოლიციისათვის, რომ ეს ხორცი უფარგისი და მავნებელიაო. ამის შემდეგ ორიე ძროხის ხორცი წაულიათ მადათოვის კუნძულზე და იქ დაუწვეეთ.

*** ამას წინად ბ-ნ ფინანსთა მინისტრის ბრძანებით კაეკასიის მთავარმართველმა თავ. დონდუკოე-კორსაკომ სპარსეთში გაგზავნა სამხედრო ექიმი ბ-ნი ა. ნ. ბაბაეე ბაბაანი, რომელმაც უნდა მთავრობას აცნობოს: სპარსეთში არის, თუ არა ხოლერა. ექიმის გაგზავნა იმან გამოიწვია, რომ რუსეთის ელჩი ამბობდა, სპარსეთში ხოლერა არისო, მაგრამ სპარსეთის ელჩი-კი უარს ჰყოფდა ამ ამბავს. აქამდის ბ-ნ ბაბაეევისაგან არა ისმოდა-რა, მხოლოდ ორშაბათს, ამ თთეის 29, ბ-ნ ბაბაეეს დეპეშით უცნობებია თავის ნათესაეებისათვის, რომ მთელს სომხეთში არაფერი სატკეეარი არ არის და სპარსეთში თავრიზამდე ხოლერა არსადა სჩანსო.

*** იანვრის 29, ღამის ათს სიათზე, პოლიციის მეშვიდე ნაწილში, ტფილისის მცხოვრებელ მიქელ ვართანოვმა და არშაკ მერაბოვმა წაარფეს ხეთი მანეთი ტფილისისავე მცხოვრებელს გეორგ პაპოვს. დაბნეშავენი პოლიციამ შეიპყრო.

◆◆

ქალაქის საბჭო

29 იანვარი

საგანი ამ კრებისა იყო წინადადება გამგეობისა თუ რა პროკენტი უნდა მიეცეს ქალაქის ბიუროს შარშანდელ გადმეტებულთა შემოსავლისა.

თავმჯდომარე იზმაილოეი. გამგეობის წინადადება დაბეჭდილი იყო და სმოსრეს მოუსენებთ მისი აზრი. ამატომ საჭიროდ მიმაჩნია მხოლოდ შეგატყობინოთ, რომ საფინანსო კომისია არ დასთანხმდა გამგეობას და 15 პროკენტის მაგიერ გადასწეეტა 10 პროკენტი.

კომისიის შეიდ წეერთა შორის მხოლოდ სმოსანი მაჩაბელი იყო თანხმა გამგეობისა.

ხმ. მიქელაძე. საყურადღებოდ მიმაჩნია ის გარემოება, რომ ხმოსანი მაჩაბელი არ დასთანხმებია დანარჩენ წეერებს კომისიასს. ამ შემოსეეაში ჩვენთვის ხმ. მაჩაბლის აზრი სხეებისაზე უფრო საეულისხმიერია, რადგან ეგ საქმე მაგან ეეკალზე უკეთესად იცის— ბიური მაგის ხელში დაარსდა, ეგ გაბნეულია ამის პირველ ნაბიჯს, შესაწადელი აქვს მისი სესტი და კაი მსარე. ამიტომ რადესაც ეგ ეკეუნება, რომ საფინანსო კომისიის მიერ გადაწეეტილი ათი პროკენტი არა კმარო, საჭიროდ უტეუარი რამ სასენი უნდა ჭქონდეს. მართლაც, ანა ჩაეკვირდით, რამოდენა მოკალეობა აწეეს ეისეზე ქალაქის აგენტს. ამისთვის არ არის არც ეეზე, არც ბენდიერი დღე. დღეთით მოქალაქესთანა აქვს საქმე, საღამოთი უნდა ჩაბაძრის ანგარიში ქალაქის გამეკეთებს. ამათი მეფეთობაა მიზეზი, რომ ქალაქის კასსას აქვს განუწეეტელი შემოსავალი, განზრახული ხარჯთ-აღრიცხვით, და სან ამაზე მეტიც. თითქმის მთელი შემოსავალი ქალაქისა აგენტებს ხელშია და ეკეენი რომ ინტერადენტურს ძალას არ შეადგენდნენ, ბეჭედელ ეიეზ-ბოდით მოწმენი ისეთის ამბავისა, რომელთაც ოდესაც ადგილი ჭქონიათ ჩვენს საქმეებში. ეესსომებთ, რომ ერთი აგენტი ფეფლს ირთმეედ ხოდმე მოქალაქეს და კეკანტეციებზე ფეფლის მიღებას მაგაერ სხვა-და-სხვა ჰატრიოტულ დეეესს სწერდა. რაკას მანეთამდე ჩასეა ამ კაკაბატნმა ჩვენი თეთ-მართველობა. დღეს ისეთი აგენტები ეეეკნან, რომ არა თუ ამისთანა ზარალის მო[illegible] ეეანთის მხნეობითა და მართებულობით წინ მიჭეკეთ ქალაქის საქმეები, ეეკეთ, ეიდრე ჩვენი ეეკაქეს ხოდმე მოდოდინი, რადგანაც სარჯი - ადრიცხვის ეკდეკენ. ამიტომ, ჩემის აზრით, სასჯელ უნდა უარ-ეყოს აზრი საფინანსო კომისიასს და მიემხროს გამგეობის წინადადებას.

ხმ. მაჩაბეელი. მე სრულიად ეეთან ხ�ხმ. მიქელაძეს და მიეკეტეე თქვენს ეეურადღებას მხოლოდ ამაზედ, რომ საარამედ მთელს ჩვენს ღარიბს ლიტერატურაშიაც. ეისაც-კი ეს მოთხრობები წაეკითხავს და ეოტად მაინც იცნობს იმ ცხოვრებას, რომელსაც შეეხება მისი მოთხრობები, დამეწმენება, რომ ამ ახალგაზდა მწერალსაგან ბეერს, ძლიერ ბეერს უნდა მოელოდეს ჩვენი ბელეტრისტიკა. როგორც ყველა თავისს ნაწერში, ისე იმ პატარა ამბავშიაც, რომელიც დაბეჭდილია „ჯეჯილში“, ავტორი ისეთის ეოცხალის, მკაფიო, ადეილად გასაგებისა და ნიჭიერის ენით გეხხატავს შინაურს ფრინველებში მამლის გმროობას, ეზოში იმის პამპლაუშობასა და თავეხლობას, რომ ამ მოთხრობის წაკითხეის დროს მხატეარს ადეილად შეუძლიან მთელი და ცხოველი სურათი დაჰხატოს მამლის გმროულის ცხოვრებისა.

რომელს ყმაწეილს მიჭეენებთ, რომ ჩვენი მამალი“-ს ამბავი ორჯელ-სამჯერ მაინც დიდის სიამოენებით არ ჩაიკითხოს და სიხარულით გულ-გამჩიარულებულმა არ გადაიკასკასოს, განსაკუთრებით მაშინ, როცა ავტორი აგვიწერს ომს მამლისა და ინდაურებისას. ასეთი ომი და ჩხუბი ისეთი ამბავია ფრინველების ცხოვრებაში, რომ ყმაწეილები თითქმის ყოველ დღე ჰხედავენ, ყოველ დღე თვით არიან ამის მოწმენი და ზშირად საცოდაეს მამალს შებრალებით მიეშეელებიან ხოლმე, მეტადრე მაშინ, როდესაც შეამჩნეენ, რომ ბაიყუშმა ინდოურებმა აჯობეს ჩვენს თავ-მომწონე მამალსაო.

ეაჟა-ფშაველას ამ გვარ მოთხრობებით, ასეთის წმინდა ქართულითა და სიმარტლით დაწერილებით, „ჯეჯილი“ დიდს ბიჯს წაადგამს წინ. ყმაწეილები ისე შეიყეარებენ ამ ჟურნალს, რომ ძალითაც ეეღარ წაართმეეთ ხელიდგან.

რაც შეეხება ჩვენის საყეარელ პოეტის აკაკის ლექსს: „მერცხალისა და ჭიეკეეის ომი“ და ბ-ნ ილია ჭავჭავაძის ლექსს «ბაზალეთის ტბაა», ეს ორი ლექსი თავისის შინაარსით, მიმართულებითა და ბაე შეეებისათვის გაუგებარის იდეითი, ჩვენის აზრით, სრულიად უადგილოა და უდროოდ დაბეჭდილი საყმაწეილო ჟურნალში.

(დასასრული იქნება)

ფერსა და იერს. რამდენადაც გონება წარმატებულ დედ-მამის ხელში იქნება აღზრდილი ყმაწეილი, იმდენად, რასაკვირველია, უფრო გონიერად მოემზადება ცხოვრებისათვის, იმდენად სასარგებლო წეერს აჩუქებს დედ-მამა თავისს ქეყანას.

ყველამ კარგად ეიცით, რომ ადამიანის ცხოვრების წარმატებაში ფრიად დიდი მნიშვნელობა აქეს ჯერ საზოგადოდ აღზრდა-განვითარებას და უმეტესად პირველეე ოჯახში აღზრდას. პირველეე ოჯახში აღზრდა არის ის დედა-ბოძი, ის შეუოყეეული ბურჯი, რომელზედაც უნდა დამყარდეს შემდეგში ადამიანის ბედი და უბედობა. ოჯახია ის პირველი მოედანი, რომელზედაც ავარჯიშებს ყმაწეილი თავისს ჯერ ისეე ნორჩს, ფრთა-გაუშლელს ხორცსა და სულს. ჩვენებური დედ-მამანი, იმდენა, ჟურნალ „ჯეჯილის“ კითხვით ბეერს სასარგებლო ცოდნას შეიძენენ და, თვით წახალისებულნი ქართულ წიგნების კითხვით თავიანთ ყმაწეილებსაც წაახალისებენ.

გარეგნობა „ჯეჯილს“ მშეენიერი აქეს, საუცხოო ქაღალდზედ არის დაბეჭდილი წმინდად და ფაქიზად. ენახოთ შინაარსიცა და შეეფუროთ გარეგნობას, იქნება შინაარსმა კიდეც გადაეაჯაროს გარეგნობას მშეენიერებით. მაშ ვადავშალოთ და ენახოთ.

საყმაწეილო ჟურნალის პირველს გეერდს ამშეენიერებს ბ-ნ მღვიმელის ლექსი „ჯეჯილი“. ეს პატარა ლექსი ძლიერ მოსწონთ პატარა მკითხველებს. პირეელი ღირსება ამ ლექსისა ის არის, რომ მისი შინაარსი მკაფიო და ადეილის ენით არის გადმოცემული. არც ძალადობა, არც მაღალ-აზროეანი ფრაზები და არც იდეის დაბნელება, ძნელად გამოცნობა არ ემჩნეეა, ლექსი სწორედ რომ ყმაწეილურის ენით არის დაწერილი და შეეფერება კიდეც იმათს ცოდნას, იმათს გაგებას. არც შემცდარა რედაქცია, რომ ამ ლექსისთვის პირველი ადგილი დაუთმია ჟურნალში.

არც მეორე ლექსი „ჯეჯილი“ ეაჟა-ფშაველასი ჩამორჩება უკან პირველს. ეაჟა-ფშაველეა ახალგაზდა პოეტია. საზოგადოდ იმის ნაწერებში და განსაკუთრებით ლექს - პოემებში მაღალი ღვთიური პოეზია ტრიალებს, ეინც-კი დაეკვირდება იმის ნაწერების შინაარსს, დარწმუნდება, რომ პოეტი თავისუფალ შემოქმედობას ემორჩილება, შინაარსსა და საზოგადო იდეას ეაქცეეს უმეტესს ყურადღებას, ეიდრე ფრაზებს, ანუ იმ სიტყვებს, რომლის შემწეობითაც ჰსურს გამოგვიხატოს თავის ნაწერების დედა-აზრი. იმისს ლექსებში უმეტეს ნაწილად პროეინციალიზმებსა და ხალხურ სიტყვებს შეხვდებით. ამის გამო ჩვენის ქეეენის ზოგიერთ კუთხეში ეაჟა-ფშაველას ლექსები, ცოტა არ იყოს, ძნელი საკითხაეია.

რამდენადაც შინაარსიანია იმისი ლექსები, რამდენადაც მდიდარია როგორც მაღალის პოეზიით, ისე დედა-აზრით, იმდენად მძიმე საკითხაეია და ძნელი დასასწაელი.

ავტორს ეტყობა, რომ ეს თავისი პატარა ეეეკეი შეუმუშაეებია, შეუფარდებია ყმაწეილების გონება-გახსნილობისათვის, მაგრამ, ჩვენის აზრით, მღვიმელის ლექსს მაინც ვერ შესწედება დედა-აზრის მკაფიოდ გამოთქმითა და ენის სიმარტივით.

დიდი განსხეავება არის ეაჟა-ფშაველას ლექსსა და პროზაზი. ეაჟა-ფშაველას პროზა სწორედ რომ ღვთიური ნიჭით მიპაღლებულ კალმის ნაწარმოებია. მისი პროზა თითქმის „ხელის-ხელ საგოგმანებელი მარგალიტია“, არამც თუ მარტო „ჯეჯილში“,

ბას გასამსჯავრებლად 15 პროცენტი კიდევ უნდა შეკავებოდეთ! ამ მოსაზრების შემდეგ მე ვთხოვ სიბჭოს, რომ მიიღოს წინადადება გამგეობისა შეუტანელად.

ამის უმეტესობით სიბჭომ შეიწყნარა წინადადება გამგეობისა.

◆◆

სასამართლოს მატიანე

26 იანვარი

აქაურს გაზეთებში სშირად ეთქვათ ნაამბობი, თუ რა წესებისა და კანონის აყენებენ ბორჩალოსა და ელისავეტ თაბორები ივრის-სკვლეებს. თითქმის ისე წელიწადი არ გავიდოს, რომ თავრებმა არ დაიჭიროთ და არ გამარტონ ივრასსკვლის ქრთაველები. ბევრჯელ ხომ პრეკა-ბლეკეს კანის კვლევ თან მოსდევს ხოლმე.

16 ოქტომბერს 1888 წელს ორი საკარეველოელი მწყემსი, ზ. დარბაისელი და ᲗᲐ. მაჯამელი, მანდარში ცხვრის ფარასა და ვირებს ეძოკვლნენ. სადამ ხანი იყო, მზე ის იყო ჩავიდა და ბინდმა დაჭკრა. მწყემსები მეშურებოდნენ ბინისკენ. ამ დროს უეცრად სამი ცხენოსანი თათარი გაჩნდა, სამეკენი თავფუსმიდ ეარაღში ისსდნენ. ყველანი სოფ. სალიანოელნდელნ ეოფიდან, ეაზსსელები. თავ-ეაზსელს სახელად ეელი-ალა-ჰასან-ალა-ოღლი ჭრეკეა და ჩამომავლობით ადაღარა ეოფიდან. ამ ადაღარმა, თავის ამხანაგების დახმარებით, სელფეხი შეეყარა მწყემსებს, მერე ყველამ ერთად გარს შემოეარეს ფარას, ეს ოცი კარგი ცხვარი გამოარჩიეს, ამას მიაყოლეს სამი ვირი და ორი ცხენი და მთლად ეს საკონელი გაიარეკეს ეაზსსაკენ.

მწყემსებს მაგე გამოეცხადათ ორი მთხრობელი, ეამბარი დაადგეგზადი, მედანდოფილი თათრები, რომელთაც ამოაჩინეს, რომ ეაზსელებს მოტაცებული საკონელი მიეეგინათ და ეელი-ალა-ჰასან-ალა-ოღლი ჭრეკეა და ჩამომავლობით ადაღარა ეოფიდან. ამ ადაღარმა, თავის ამხანაგების დახმარებით, სელფეხი შეეყარა მწყემსებს, მერე ყველამ ერთად გარს შემოეარეს ფარას, ეს ოცი კარგი ცხვარი გამოარჩიეს, ამას მიაყოლეს სამი ვირი და ორი ცხენი და მთლად ეს საკონელი გაიარეკეს ეაზსსაკენ.

მწყემსებს მაგე გამოეცხადათ ორი მთხრობელი, ეამბარი დაადგეგზადი, მედანდოფილი თათრები, რომელთაც ამოაჩინეს, რომ ეაზსელებს მოტაცებული საკონელი მიეეგინათ და ეელი-ალა-ჰასან-ალა-ოღლი ჭრეკეა და ჩამომავლობით ადაღარა ეოფიდან. ამ ადაღარმა, თავის ამხანაგების დახმარებით, სელფეხი შეეყარა მწყემსებს, მერე ყველამ ერთად გარს შემოეარეს ფარას, ეს ოცი კარგი ცხვარი გამოარჩიეს, ამას მიაყოლეს სამი ვირი და ორი ცხენი და მთლად ეს საკონელი გაიარეკეს ეაზსსაკენ. ამ დროს ეეცრად სამი ცხენოსანი თათარი გაჩნდა, სამეკენი თავფუსმიდ ეარაღში ისსდნენ. ყველანი სოფ. სალიანოელნდელნ ეოფიდან, ეაზსსელები. თავ-ეაზსელს სახელად ეელი-ალა-ჰასან-ალა-ოღლი ჭრეკეა და ჩამომავლობით ადაღარა ეოფიდან. ამ ადაღარმა, თავის ამხანაგების დახმარებით, სელფეხი შეეყარა მწყემსებს, მერე ყველამ ერთად გარს შემოეარეს ფარას, ეს ოცი კარგი ცხვარი გამოარჩიეს, ამას მიაყოლეს სამი ვირი და ორი ცხენი და მთლად ეს საკონელი გაიარეკეს ეაზსსაკენ.

მწყემსებს მაგე გამოეცხადათ ორი მთხრობელი, ეამბარი დაადგეგზადი, მედანდოფილი თათრები, რომელთაც ამოაჩინეს, რომ ეაზსელებს მოტაცებული საკონელი მიეეგინათ და ეელი-ალა-ჰასან-ალა-ოღლი ჭრეკეა და ჩამომავლობით ადაღარა ეოფიდან. ამ ადაღარმა, თავის ამხანაგების დახმარებით, სელფეხი შეეყარა მწყემსებს, მერე ყველამ ერთად გარს შემოეარეს ფარას, ეს ოცი კარგი ცხვარი გამოარჩიეს, ამას მიაყოლეს სამი ვირი და ორი ცხენი და მთლად ეს საკონელი გაიარეკეს ეაზსსაკენ.

ამ ადაღარმა, ეს ოცი ცხვარი, ეს ოცი ვირი, ეს ორი ცხენი ეაზსელებს ეაზსსაკენ. ეაზსელებმა ეაზსსაკენ ეაზსსაკენ ეაზსსაკენ

მოსაგონებლად დიდი სანთა აღეწეოთ ტუსნიეოსები და ამ ყმაწვილ შეგვე რამდენიმე მანქანა არსებობს, ცხოვრებისათვის ტოტად თუ ბეგრად გამოსადეგი და გამოსაყენებელი. რუსულად წერისათვის ამ უკანასკნელს დრამდე მოწეობილი იყო მხოლოდ რემინგტონის მწერავი მანანა. ეს მანქანა ძალიან სადად არის მოწყობილი და საკვირველ მანანას არ ადვილტება სადედთი. საწერათან პაწია კვადრეობანა, როგორც თეფლებისათვი და ამ თეფლებს მისდეკს მაგთული, რომელსაც ლეთოთნის ასოები ანია. თეფლებზედ აღნიშნულია ასოები, რიცხვები, შესასვენებელი ნიშნები და სხვ. თუ თვალს თითი დაჭერით, ამ მაგთულზედ მობმული ასო თავს იწვეს და სწორედ ამ დროს ქაღზ ქაღადი გაეკვლის. ასო წინად დანდობილი იყო სპეციალ წამლით საკენ მიულზედ და როცა ქაღზ ეტერებულს ეხლადდს მოჭესდეკა თითთი ადგიდეკან დაძრეული ასო, ზედ ადინიშნა. რემინგტონის მანანაზედ ასოები ორ-რიგად არის დაწყობილი, ასო—მთავრული და ნუსხა რამდენი ასოც დაიკრის ქაღადედზედ და ზედ ადინიშნა, ამდენი ქაღადი განზედ იწვეს. საზოგადოდ მანანა ძალიან პრაქტიკულად არის აგებულ - ამონაჩხილი და სამუშაოდაც ძალიან სანთანია. ამბობენ, რომ ის, ეინც რემინგტონის მანანაზედ მუშობას მიეჩვევა და ორიეე ხელების ხმარებას შეიძლებს, ეუთეა ასის სიტეკვის დაწერა შეეძლებოო. რადა თქმა უნდა, რომ ასე სწრაფად წერას ადამიანი მხოლოდ მანან შეიძლებს, როცა მანანის ხმარებას კარგად მიეჩვევა და ამ მხრით ძალიან დახელოვნდება, თუმცა კი მიეჩვევლადაც ამ მანანით ერთი-ორად და ერთი-სამად უფრო ჩქარა შეიძლებს წერას კაცი, ეიდრე ხელით. მანანით წერას, სასწრაფოესა და სიჩქარეს გარდა, კიდეკ ის უპირატესობა აქვს, რომ ნაბეჭდსავითა სწერს და ამის კითხვასაც გაცილებით ტოტა დროს ანდდომებს ადამიანი.

რემინგტონის მანანა თუმცა ფრიად გამოსადეგ-გამოსაყენებელია, მაინც რუსეთში ნაკლებად არის გავრცელებული. ამ გაურცელებლობის უმთავრესი მიზეზი, რაკა თქმა უნდა, სიძვირე-ფასია: თითო ჭალარს 200-დგან 325 მანეთამდე. მწერავს მანანის ამერიკაში აკეთებენ და იქიდგან მოაქვთ რუსეთში. ეკლი არ არის, რომ რიცა ამ მანანის კეთების უფფლება ეეკლას ექნება, კაპიტალი კიდეც, თუმცა ისე-კი არა, რომ ეეკლა წერა-კითხვის მეოდნეს შეეძლოს ამისი შეძენა.

ამას წინად კიდეკ გამოიგონეს სხვა კვარი მწერავი მანანა, რომელსაც ბედნიერი მერმისი მოელის. ამ სახის მანანებიც იეოდება პეტერბურგში, თითო 35 მან. ეს მანანა ისე სადად არის მოწყობილი, ისეთი პაწაია, რომ როცა კვერცხდდეს და ამის კეთების უფლება მარტო ერთს ფერმას არ ექნება სხვაში ჩაკდებული, შეიძლება ხეთი-ხეთი მანეთად ჭყასობდეს. კარეკნობით ეს მანანა სათამაშოსა ჭკვეს, ერთის ადგილიდგან მეორეზედ ძალიან ადვილი გადასატანია. მანანის საკრძით ნასკვარ ადლი იქნება, სიგანეით ექნეა ეოკეთ და სამიადეთ სამი. ამასთან ადვილად იეეცება და წიგნსა ჭკვეს ეეთში ჩადაკებეული. ამ მანანით ისე სწრაფად არ შეიძლებს წერა, როგორც რემინგტონის მანანით, რადგან ისრით არის მოწყობილი და ასარის ტრიალს-კი ორეეე სელი უნდა.

ასეა თუ ისე, ეს მწერავი მანანა ერთოელად იქნება გავრცელდება და ეეკლგან შემოეკ. ესდა ძნელად სათქმელია, რა მოჭეკეეა ცხოვრებაში ამ მანანის გავრცელებას. ძალიან შესაძლებელია, რომ წერას ეოდნა-სელოვნება საჭირო აღარ ეოფილ და ადამიანი წერას სულ აღარა სწავლობდეს. მაგრამ თუნდა ასე შორს მერმისშიაც არ გადაკიდოთ, მწერავ მანანების გავრცელება აღარაგზედს სარფს მოიტანს ადამიანს, ადდ დროს მოაკეკინებს, წერასა და კითხვაში დაკრეკულს.

დეპეშა

30 იანვარი

ლონდონი. რუშეუეში დაპატიმრებულ იქმნა რუსი ნადინი, რომელსაც ის ბრალი ედება, რომ ხოლოპკოეთან ერთად პრინეკ კობურგელ ის წინააღმდეგ შედგენილს შეთქმულობაში ერეოსო. პოლიციას ხელში ჩაეგდია ხოლოპკოეის წერილი, პანიკასთან მიწერილი, რომელშიაც ნათქვამია: კარგი დრო დაგვიდგა, რომ დავამხოთ ეხლანდელი მმართველობა ბოლგარიისა, ხოლო ისე-კი უნდა დავამხოთ, რომ ამ დროს სისხლი სულ არ დაეღვაროთო. გერმანიის უმთავრეს ელჩს სოფიაში რუსეთის მთავრობის სახელით მოუთხოვნია, რომ მე გადმოგეცეთ ხოლოპკოვ, როგორც რუსეთის ქვეშევრდომო. მაგრამ პასუხი ჯერ არ შეუთვლია ბოლგარიის მმართველობას. სოფიისა, ეიდდინისა, სლივნისა, შუმლისა და რუშეუკის გარნიზონების უფროსები დაუთხოვნიათ და იმათ აღგილას დაუნიშნავთ მაიორი მორინოვი, ბოჩეევი, პეტროვი და ლრანდრინსკი. სამხედრო სამინისტროს შტაბი შეეკელილ იქმნა.

პეტერბურგის ბირჟა, 26 იანვარი.

	ფასი ფოლადისა.	ფასი ფოლადისა.	ფასი ფოლადისა.
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
ხუთ-მანეთიანი ოქრო .	— „	— „	7 31
ტამოჟნის ეუშნეები . .	— „	— „	146½
მანეთიანი ვერცხლის ფული	1 8	— „	— „
5% პირველების შინაგანის ნესტის მომგები ბილეთი	— „	241¾	— „
—მეორისა	— „	— „	229
—მესამისა	— „	— „	218¼
გირაგნობის ფურცელი ტფილისის ბანკისა .	— „	— „	— „
ქუთაისის ბანკისა . . .		— „	— „
ტფილისის საერთაერო ნდობის საზოგადოებისა	— „	— „	— „

საკალენდარო ცნობანი

ქრისტეს აქეთ ჩვენ (1890) წელიწადია. ქვეყნის შექმნიდან 7398.
ძველი ინდ-ქტონი მე-14
ახალი ბორნიეანი—უპ=482 წელიწადია. დაიწყო 1408 წ. და თავდება 1940 წ.
ახალი ინდიქტონი მე 4.
ამისი ბორნიეანი მე-46 წელიწადია. დაიწყო 1844 წ. და თავდება 2376 წ. 1890 წელის ზედნადგენი—17.

იანვარი 31 დღეთ არის

31 დღე ოთხშაბათი. ქართველ. წმ. და საკვირველ მომქმედთ კვირის და ოთხნეხ. კათოლ. წმ. პეტრესი და მარცელინა. სომხ. მარხვა, მზე ამოდის 7 საათ. 1 წუთ. ჩადის 5 საათ. 29 წუთ. ჭეშმარიტი შუადღე 12 საათ. 14 წუთ. მთვარე 22 დღისა.

თებერვალი 28 დღეთ არის

1 დღე ხუთშაბათი. ქართველ. წინა დღესასწაული მარკმისა უფლისა იესო ქრისტესი და წმ. მოწამ ს ტრფონისა. კათოლ. წმ. მოწ. ენგატი ეპისკოპოსისა. სომხ. წმ. ეპისკ. ვოსკანეთა. მზე ამოდის 6 საათ. 58 წუთ., ჩადის 5 საათ. 30 წუთ. ჭეშმარ ტი შუა დღე 12 სა თ. 14 წუთ. მთვარე 23 დღისა.

2 დღე პარასკევი. ქართველ. მარკმა უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი. კათოლ. მარკმა უფლისა. სომხ. წმ. ეპისკ. ათანაგენისა. მარხვა. მზე ამოდის 6 საათ. 57 წუთ. ჩადის 5 საათ. 32 წუთ. ჭეშმარიტი შუადღე 12 საათ. 14 წუთ. მთვარე 24 დღისა.

განცხადებანი

ტფილისის საბაღონო სკოლაში

ისყიდება

ხეთილი, დასამშეენებელი ხეები და ბუჩქები ერთ წლიანებიდამ დაწყებული ოც წლიანებამდე.

(10—4)

„წერა-კითხვის საზოგადოების“ წიგნის მაღაზიამ

მიიღო გასასყიდად ასანი წიგნები:

	მან.	კაპ.
ბორკილი, დრამა ოთხს მოქმედ. ა. სუმბათაშვილისა, ნათარგ. ა. მ. ახნაზაროვისა	„	40
იაენანამრა ჰქნა, მოთხრობა მაზრილი ყმაწვილებისათვის ი. გოგებაშვილისა	„	10
კვდლის კალენდარი ჩარკვიანისა	„	40
სახალხო კალენდარი 1890 წ., ალექსანდრე გუნიას შედგენილი და გამოცემული	„	10
საყმაწვილო ამბები თ. ასათიანისა, ფასი . . .	„	10
საერთო კვდლის კალენდარი 1890 წ., ექ. ხელაძის გამოცემა	„	52
ნ. ნიკოლაძის ნაწერი პირველი წიგნი	„	30
უბის წიგნი 1890 წ. ალექსანდრე გუნიას შედგენილი და გამოცემული. . . .	„	40
ძმა ძმის მტერი მოთხრობა თარგმანი ა. ფოლლიძისა .	„	10

წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების

წიგნთ-საწყობში

(Дворцовая ул., Караванъ Сарай Земельн. Банка, № 102).

ისყიდება ყოველ კვირი წიგნები, რაც დღემდის დაბეჭდილა ქართულს ენაზე და გასასყიდად კიდეე მოიპოვება, და გარდა ამისა ახლად შეძენილი წიგნები:

	მან.	კაპ.
გლახის ნაამბობი, ილ. ჭავჭავაძისა	„	25
მეფე ლირი, თარგ. ილ. ჭავჭავაძისა და ი. მაჩაბლისა ინგლის.	„	60
თხზულებანი ნ. ზ. ანტონოვისა:	1	„
ისტორია საქართველოსი, დ ბაქრაძისა	1	„
მოკლე დარიგება ხეხილეობის გაძრავლებაზე სურათებით, „მეურნეს გამოცემა“	„	20
ქართული თეატრი, ვ. გუნია	„	40
ბედი უბედურთა, მოთხრობა ნ. ლომაურისა. . . .	„	15
პეტრეს მოაზმე, წიგნი II, ალ. მირიანაშვილისა, ამავ საზოგადოების გამოცემა	„	10

ივერია

1890 წ. 1-ს იანვრიდამ გამოვა ყოველ-დღე ვარდა იმ დღეებისა, რომელნიც ზედ მოსდევენ კვირა-უქმეებს.

12 თოვლი	10 მ.—კ.	6 თოვლი	6 მ.—კ.
11 „	9 „ 50„	5 „	5 „ 25„
10 „	8 „ 75„	4 „	4 „ 70„
9 „	8 „ —„	3 „	3 „ 50„
8 „	7 „ 25„	2 „	2 „ 50„
7 „	6 „ 50„	1 „	1 „ 75„

საზღვარ-გარეთ დაბარებული ეღირება 17 მან. მთელის წლით. 8 მან. სოფლის მასწავლებელთა „ეღირა“ მთელის წლით დაეთმობათ 8 მან. ტფილისის გარეგ მეხოვრებთ უნდა დაბაბარონ გაზეთი შემდეგის ადრესით:

Тифлисъ, Въ редакцію газеты „ИВЕРІЯ“.

თუ ტფილისში დაკეკეთილი გაზეთი ტფილისის გარეშე ადრესზედ შესცეალა ეინმე, უნდა წარმოადგინოს რედაქციაში ერთი მანათი; სხვა ყოველის ადრესის შეცვლაზე—40 კაპ.

თუ თვეის განმავლობაში დაიკეკეთა ეინმემ გაზეთი არა მთელის წლით, იმას მხოლოდ შემდეგის თვეის პირველ დღედგან გაეგზავნებ. განცხადებანი მიღებიან გაზეთის რედაქციაში.

ფასი განცხადების დაბეჭდვისათვის:

ა) მეოთხე კვირდზედ თითოეკერ სტრიქონი 8 კაპ., პირველზე—16 კაპ. ბ) სრული უკანასკნელი კვირდი 30 მანთი, ხოლო პირველი კვირდი—60 მანთი. რიცხვი სტრიქონებისა კამოიანგარიშება იმის კვალობაზ ე, რამდენს ადგილსა დიუკრს 25 ასო გაზეთის ტკბილისა.

ხელ-ნაწერი და საგაზეთოდ დანიშნული წერილები (კორრესპონდენციები) რედაქციის სახელობაზედ უნდა გამოგზავნონ. მიღებული ხელ-ნაწერები, ანუ საგაზეთო წერილები, თუ საჭიროება მოითხოვეს, ან შემოკლებულ, ან შესწორებულ იქნება. არ-დასაბეჭდს ხელ-ნაწერებს, თუ ერთის თვეის განმავლობაში პატრონებმა არ მოიკითხეს, მერე რედაქციას ველარ მოსთხოვენ.

არა-კვირს მიწერ-მოწერას არ დასაბეჭდავ ხელ-ნაწერებისა და წერილების შესახებ რედაქცია არა კისრულობს.

პირდაპირ მოლაპარაკებისათვის რედაქცია თვეის-უფალი იქნება ყოველ დღე, კვირა-უქმეს გარდა, პირველ საათიდგან სამ საათამდე და საღამოობით 7-დგან 8 საათამდე.

რედაქცია იმყოფება: კუკიაში, ნიკოლოზის ქუჩაზე, თ. გრუზინსკისეულ სახლეს ში, № 21.

Дозволено цензурою. Тифлисъ 30-го Января, 1890 г. Типо-Литографія К. І. Месхіева и С. А. Полетаева у угла Баронской и Лорисъ-Меликовской д. бр. Месхіевыхъ. Редакторъ-издатель Илія Чавчавадзе.